

Dionisio Txurruka Arozena

*Elgoibar,
Gipuzkoa
(1920-2009)*

Aurkibidea

Biografia

Urruzuno auzoan jaio zen 1920ko urrian, baina 1948ko maiatzean Aiastia (San Migel) auzoko Talaia baserriko Manuela Zabalorekin ezkondu zen, eta Talaia baserrian bizi izan da beti. Gurasoak ere Elgoibarkoak zituen. Umetan artzain ibili zen, baina gerra garaian tailerrean hasi zen lanean. Lehenbizi "Txitxarruan" tailerrean eta gero Alkortarenean 46 urte egin zituen tailerrean lanean.

Zintak

EGB-036

- **Proiektua:** Elgoibarko euskara
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arriola, Ibon
- **Data:** 1999-05-18
- **Iraupena:** 68 min
- **Euskarria:** Mini Disc
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k):** Irisarri, Estitxu

Pasarteak

1. Urruzuno auzoan jaio eta Aiastian (San Migelen) bizi

- **Erref:** EGB-036/001
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:50

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Dionisio Txurruka Arozena Urruzuno auzoan jaio zen 1920an, baina Aiastia (San Migel) auzoko Talaixa baserrira ezkondu zen eta bertan bizi izan da. Gurasoak ere Elgoibarkoak zituen.

2. Umetan ardi-zain eta gero 46 urte tailerrean

- **Erref:** EGB-036/003
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:01:25. **Bukatu:** 00:03:10
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarrenen lantegiak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak

Laburpena:

Umetan ardi-zain ibiltzen zen mendian eta geroago Muxillo artzainarengana joan zen morroi. Bederatzi hilabete egin zituen han. Handik gerra zetorrela eta tailer batean sartu zuten gurasoek. "Txitxarruan" tailerra zen. 33 urte egin zituen bertan lanean, 1971an itxi zen arte. Lan faltarik ez zegoen orduan eta segituan aldamenean zegoen Alkortaneko tailerrean hasi zen lanean. 14 urte egin zituen bertan.

Transkripzioa

- Zuek eskolan-ta ibili ziñaten?
- Denpora gitxi!
- Zenbat urtian ibili ziñan?
- Ni ibili nitzuan e... ba lehelengo gaztetan ibiltzen nitzuan ni, ba, mendira jun ta ardixetan-ta ardixak zaindu ta ardixak kontu ta gero e...handikan jun nitzuan e... Musillo pastorian entzueria eukiko dok?
- Bai.

- Hara morroe, beatzi hillabete ein najaittuan han. Ta gero, handikan bialdu zien, e... taillar batera sartu zien aittak eta amak, e... gerria [sartu zan] ba, gerria zatorren eta taillarrian sartu nitzan, e... "Txitxarruan" entzueria eukiko dozu?

- Nola?

- "Txitxarruan" taillarra, "Txitxarruana". Osea, Azkoittiko karreteran [...]
aldamenera, oin Alkortak bota dau...

- A bai, bai.

- Han, hantxe. Han ein najaittuan ba... hogeta hamahiru urte taillar hartan. Gero taillar haura, ba, itxi ein zan "el año setenta y uno". Bertan egon giñan gu e... kobratzeko geunkan ta bertan egon giñan zaintzen ta bestia-ta. Ba, gero, danok okupau giñan.: bata Sigman ta bestia beste aldian ta bestia hor-ta... Gu bostak han egon giñanak, ba, gero, ba, [magistratura] jun bihar izan genduan, ba, kobratzeko. Bestela, e... makiñak harrapau ingo dittu jentia ta makiñak gelditu eukitzeko-ta. Ba, gero, ba, geure... esan jaonan geuk ere subastan erten ein bihar genduala ixotzen ez baldin bazan hango balixua beste. Ta gero, Santanderreko bat eta Bartzelonako bat hasi zittuan pujan, pujan, ta guria pasau zanian, gure numerua, ba guk laga ein giñon eta gero, ba, harek hartu zittuan makiñerixia. Ta gero handikan, ba, ni sartu nitzan, e... ate batetik erten eta beste atian sartu, Alkortanian.

- Lan faltaik ez zauan orduan!

- Ez, ez, orduan lan asko zauan. Alkortanian sartu nitzan, oin Alkorta [goixan]. Bai. Eta Alkortanian ein nittuan beste hamalau urte.

- Hamalau urte han?

- Hamalau urte han. Danea, ba, berrogeta sei urte inguru taillarrian ein dittut. Oin, soldau ere, asko, e! Soldau ere... Gerrate denporan harrapau giñuzen ta gu egon giñan gerria amaittu ta gero ere, ba, lau urte inguruan ixa!

3. Lau urte egin zituen soldadutza gerra garaian

- **Erref:** EGB-036/004
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:03:10. **Bukatu:** 00:04:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Soldadutza gerra garaian egitea tokatu zitzaion eta lau urtez egon zen. Frontera joan beharrik ez zitzaion egokitu; baina, kintarik gazteena zirenez, azkenak izan ziren itzultzen. Lizentziatu eta lasterrera, berriz joan behar izan zuten eta beste 22 hilabete egin zituzten. Gerrara joan orduko, orain emaztea denarekin irteten hasita zegoen; handik itzuli eta berriz joan behar izan zuenez, neska-lagunak itxaron egin zion.

Transkripzioa

- Berrogeta sei urte inguru taillarrian ein dittut. Oin, soldau ere, asko, e! Soldau ere... Gerrate denporan harrapau giñuzen ta gu egon giñan gerria amaittu ta gero ere, ba, lau urte inguruan ixa! - Gerria ez zenduten ondo pasauko, ez? - Gerrian ez giñan... frenterai... o ez nintzan ni ailleau. Bai... a gero, ba, nola giñan gaztenak... Hamalau kinta giñan ta gu gaztenak ta

etortzeko etxera, azkenak ta horregatikan, ba, denporia tardatzen zan asko. Ta gero, berriz, ze ein zaben? Ba mobilizaziua. Gu lizenziua ta handik lau hillabetera, mobilizaziua ein zeбен, e… lau kinta "cuarenta y uno, cuarenta, treinta y nueve y treinta y ocho". Treinta y ochua salbau ein zan jun ba(g)e, baiña guk jun ein bihar izan genduan berriz. Ba, hamen e… makixak zabilzela edo tontokerixa batzueatik eta ein genduzen bigarren junaldixan, hogeta bi hillebete. - Hogeta bi hillabete? - Hogeta bi… bigarren junaldixan ere. - Gu kejau eitten gara, bederatzi hillabete diala oin guretzat-eta. - Pentsau hortikan zenbat denpora eingo genduan. Ta gero, ba, handik etorri eta lau bat urtera-edo ezkondu ein nitzan. Osea, ni gerrara jun edo gerratia amaittu baiño lehenao hasi nitzan emaztiakin, oin dakaten emaztiakin. Baiña gero, nola bigarrenian jun nitzan, ba, emaztiak itxain ein zian; berriz etorri nitzanian, ba, berriz ere berakin hasi.

4. Fruta-arbola ugari dituzte etxe ondoan

- **Erref:** EGB-036/008
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:08:12. **Bukatu:** 00:09:07

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

<p>Etxe inguruan zuhaitz klase ugari dituzte: melokotoiak, gereziak, sagarrak, kindak... Aurreko urtean txoriek eramane zizkieten kinda guztiak.</p>

5. Pilarreko ikastetxean ikasitakoak

- **Erref:** EGB-036/011
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:10:24. **Bukatu:** 00:11:59
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

"Kolegixuan" (Pilarreko ikastetxean) ikasi zuen. Irakasleak: don Seberiano, don Anbrosio... Matematika ariketak arbelean egiten zituzten eta besteek esaten zuten ondo edo gaizki zeuden. Diktaketak ere egiten zituzten. Irakasleak erdaldunak izan arren euren artean euskaraz egiten zuten, erdaraz gutxi zekiten eta.

Transkripzioa

- Zu akordatzan zera eskolan-ta ze ematen zenduten, ze ikasten zenduten?
- Bueno, bai, gu eskolan ibili giñan e... kolegixuan. Kolegixuan geunkazen Seberiano bat, don Anbrosio, azkeneko kursuan ematen zabana. Ta guk eskolan orduan eitten gendun, ba, pizarra bat egoten zan eta ematen ziguzen, ba, lantzian batei, ba, Matematikak, ipiñi han ta aber zelan ataratzen genduzen ta bestiak e... igual e... atzian begira zaonak esaten zaben: "Ez, hola ez da, hola ez da, ez da hola" eta eitten...

- Ze eitten zenduten kanpora urten ta eskribittu zuek eta...?
- Bai, bestiek ikusi handikan. Ta gero, ba, leitu, kopixia, berak liburutikan maixuak esaten zigun ta, ba, kopiau guk ta gero berak, ba, markau eitten zigun zein zaon ondo einda. "H", guk e... "h"-kin ein biharrekua "h"-ik be igual eitten genduan ta guk ez dakau, ez dakau e... hortan e... zerik batere ta... Denboralia ibili nitzan ni eskolan, baiña gero eskolatikan erten ein bihar izan genduan ta gero...
- Erderaz eitten zenduten orduan eskolan?
- Ez. Orduan erdaldunak zian eurak, baiña guk gitxi eitten genduan, e! Geuk alkarrekin euskeraz [eitten genduan].
- Ta lagatzen zizuen eitten?
- Bai, bai, lagatzen ziguen orduan, orduan lagatzen ziguen. Berba batzuk, disparatiak esanez kontestau-ta eitten genduzen, baiña ez genkixen artian ta denbora gitxi ta... Oin e... oin bai, oin, oingo gaztiak erderaz ta euskeraz, bixetara eitten dabe ya, bixetara erakusten diue. Baiña guk ez genduan izan denborarikan ere. Ta gero e... hor zihar jun giñanian, akabo! Gosia pasau hor zihar, dirurik ez genduan eukitzen, eta...
- Garai txarrak zian orduan.
- Bai, bai. Guk e... urte txarrak, urte txarretan jaixotako umiak gera gu.
- Bai, gerria...

6. Anaiak elkarren kontra gerran

- **Erref:** EGB-036/012
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:11:59. **Bukatu:** 00:13:02
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Frontea zazpi hilabeteen egon zen Kalamuan. Erreketeak alde batetik etorri ziren eta milizianoak bestetik; Arrate aldetik Elgoibar aldera tiroka aritzen ziren. Anaiak anaien kontra ibili ziren gerran. Elgoibarren hil ere jende asko hil zen.

Transkripzioa

- Urte txarrak, urte txarretan jaixotako umiak gera gu.
- Bai, gerria hemen egon zan ere bai!
- Bai, bai. Hamen gerriak, ba, hiru urte ein zittuan ta hamen Kalamuan bertan ere zazpi hillabetian egon zan frentia.
- Zu akordatzen zera?
- Bai, bai! Akordatzen naiz, hamen e... nere emaztia-ta hamen etxian egoten zian, bost lagun-edo geratu zian ta hortxe ta hor beste aldetikan etorri zian reketiak eta milizianuak beste aldetik eta hamen tiroteua Arratetikan hona, ta...
- Ez zan giro egongo.
- Bai, oin, oin, oingo gaztiak e... barre eitten dabe, ez...
- Guk ez dogu entenditzen.
- Ez dakazue motiborik ere. Motiborik ere ez dakazue jakitzeko.
- Entzun, entzuten doguz beti, baiña...
- Bai, ez dakazue motiborik.
- Haura bizi ein bihar da jakitzeko.
- Bai, bai. Ta gero, ba, hamen ibili zan, ba, anaiak-anaiak alkarren kontra;

bata batetik eta bestia beste aldetik eta hola ibiltzen zan jendia. Billurra zaon ta aurrera joan zienak, emaztiak laga etxian ta gizonak aurrera. Ta gero aurrian, ba, miliziano janzten zittuen ta "¡Venga, al frente!" ta...
- Juan bildurtuta ta gero bildurtuta hamen ze pasauko ete zan.
- Bai, bai, bai, bai, bai, klaro ba, klaro ba. Hamen e... justizia gitxi egon zan lehenenguan, e! Ta hil ere, Elgoibarren hil ere batzuk ein zittuen, ta... ba! Hori ya, gerratiaren pasaueriak dia horrek.

7. Soldadutzako ibilerak: Bilbo, Burgos, Gasteiz, Deba

- **Erref:** EGB-036/013
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:13:02. **Bukatu:** 00:15:24
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

<p>Bilbon egon zenean soldadutzan tailer batean egon ziren lanean. Handik trenez etortzen ziren etxera. Baina bigarren egonaldian Burgosen egon ziren eta handik ezin izaten ziren etxeratu. Basueta baserriko Jose Garitagoitia eta biek bi egunetarako ihes egin zuten etxera. Itzultzean denak beste norabait destinatuta zeudela ikustean beldurtu egin ziren. Baina azkenen biak Gasteizera bidali zituzten. Gasteizen elgoibartar baten semea izan zuten teniente. Zozketa bat egin zen jendea Castro Urdialesera edo Debara bidaltzeko eta beraiei Debara tokatu zitzaien.</p>

Transkripzioa

- Ta soldautzara-ta juten ziñanian, zela, biak-ta zela eitten zendun?
- Ba, biak guk azkenengo aldiz e... hamen, Bilbon egon giñanian, Bilbon, trenez etorten giñan gu, trenian etorten giñan.
- Trenian.
- Bai. Bilbon sartu giñanian gu, lanian sartu giñan tailler baten, e... Universidad de Deusto, Salesianos. Oin kanbixauta dao total. Eta han eitten genduan hiru errelebotan bihera. Eta hiru errelebotan gabaz tokatzen jakunian, goizian lauretan ertetzen genduan. Orduan juten giñan e... trena hartu eta hona etorri, eta gero, astelehen gabian tokatzen zitzakun berriz eta ondo, ba, bueltia ein ta ondo. Oin, bigarren junaldixan, ba, gu Burgosen egon giñan, Burgosetik aurrera eta handikan e... ezin etorri izeten giñan, urruti ta...
- Ta hogeta bi hillabetian bertan egon ziñan?
- Hogeta bi hillabetian; gero, handikan guk hanka ein genduan Burgostik, bi lagunek, nik eta Basuetakuak, Basuetako Jose, Jose Garitagoitia. Bixok. Beste lagun bi laga, geure lagunak, eta etxera hanka ein genduan febreruan. Ta hamen pasau bi egun ta jun giñan atzera, Burgostikan, ba oiñez bastante bide zaon ta beste lagunak paketiak eta horrek hartu ta eruteko. Ta aillau giñanian, ba, esan ziguen, ba, espediziuak danak destinauta zaazela. Ta gu sustau ein giñan orduan, "Lehen hainbeste denbora einda ta oin hamen berriz zeeze pasau bihar jaku" ta "Ba zuenik ez dakiu ezer ere". Lantzian berrogeta hamar botatzen zittuen e... eruten zittuen regimentuetara. Eta gero, sobrau zianak, eurek pentsautako lekura bota. Eta hola hasi zan listia ta nere listia aillagau zan, "Dionisio Churruca, Flandes, Infantería, Flandes, Vitoria" tokau zuten. Ta gero bestia, Basueta ere estututa haura ere, eta hari "Artillería cuarenta y seis, Vitoria" haura ere.

- Bueno, behintzat...!

- Bixok, bixok, bai. Bixok. Ta gero, guk euki genduan ba elgoibartar bat Julian "karterua" esaten zitzakon lehen, zuek ez dakit, ez dozue ezautzen. Ta guk euki genduan haren semia teniente Vitorixan. Ta gero sorteo bat egon zan, bi batailloe, bat Castro Urdiales ta bestia hona, Debara. Ta guri Debara tokau zakun.

- Bueno, behintzat.

- Bai, bai. Hurrien, hurrien.

- Hurrian, zeoze.

- Hor basarririk basarri ibiltzen giñan, garixa ebai ta bata ta bestia ta...

- Etxian bertan.

- Bai, etxian bertan.

- Ta Vitorixa ez dao urruti, oin, baiña lehen, lehen...

- Bai, lehen e... Ta Burgos e... bastante bialia ta... Bai, gazte-denboran, ba, etsitta ya, ez giñala etorriko gehixao pentsauta, hainbeste urtian.

8. San Migelen ezkondu eta Bilbora eztei-bidaian

- **Erref:** EGB-036/014
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:15:24. **Bukatu:** 00:16:54

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

<p>1948ko maiatzaren 19an ezkondu zen Talaixa baserriko Manuela Zabala Osororekin. San Migelgo ermitan ezkondu eta Bilbo aldera joan ziren eztei-bidaian. Lehen oinez joaten ziren inguruko erromerietara. Kurutzetan erromeria handia egiten zen.</p>

9. Baserriko bizimodua aurrerapenekin hobetuta

- **Erref:** EGB-036/015
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:16:54. **Bukatu:** 00:18:49

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Baserriko bizimodua lehen askoz gogorragoa zen. Pinudiak botatzean ere eskuz kargatu behar izaten ziren egur guztiak. Baserrietara biderik ere ez zegoen diputazioak bide guziak berritu arte eta hori aurrerapen handia izan zen. Lehen bide txarrak zeuden baserrietara eta medikuek ez zuten joan nahi izaten. Telefonoa ere beharrezkoa dela baserrirako uste du.

10. Baserriko bizimoduaren aldaketa

- **Erref:** EGB-036/016
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:18:49. **Bukatu:** 00:20:21

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Garairik gogorrena udakoa izaten zen berarentzat, belarra edo garoa zegoen garaikoa. Kanean lan egin ostean baserriko lanak egin behar izaten ziren eta ilundu arte hantxe ibiltzen ziren lanak bukatzen. Baserriko bizimodua asko aldatu da. Lehen gariak lan ugari ematen zuen baina orain lasto-fardoak kanpotik ekartzen dira. Esnea saltzera ere ia inor ez da joaten kalera eta esne-behiak ere gehienek kendu egin dituzte.

11. Baserriko bizimoduaren inguruko kontuak

- **Erref:** EGB-036/017
- **Iraupena:** 0:04:17. **Hasi:** 00:20:21. **Bukatu:** 00:24:38

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Baserriko bizimoduarekin bakarrik ez dago bizimodurik ateratzerik gaur egun. Kanean lan egin eta baserriko gaiak ondo etortzen dira, baina lagungarri gisa soilik. Baratzean dituzten gaiak: patata, babarruna, kalabaza... Ganadua eta oiloak ere badituzte. Lanik gustukoena soroko lana du gaur egun, baina garai batean segan egitea gustatzen zitzaion. Gazteek bizimodu hori ezin dutela ulertu dio. Baserrian lan ugari egoten da beti, baina diru gutxi.

12. Baserrian beti eguraldiari begira

- **Erref:** EGB-036/020
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:27:18. **Bukatu:** 00:29:43

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Natura » Meteorologia
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Lehen esnea saltzera eramaten zuten kalera eta baita beste gai batzuk ere asko baldin bazegoen. Baserrian beti eguraldiari begira ibili behar izaten da. Belarretan egiteko ere eguraldi ona beharrezkoa da.

13. Oinez inguruko erromerietara; neska-laguntzeak

- **Erref:** EGB-036/023
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:32:00. **Bukatu:** 00:33:55
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Santa Eufemiara oinez joaten ziren erromeriara eta baita inguruko beste

erromerietara ere: Irukurutzeta, Mendaro... Beti ez ziren erromeriarako "libre" izaten eta gustura joaten ziren. Zenbaitek urrutira egin behar izaten zituen neska-laguntzeak.

14. Sorgin-kontuak entzun arren kasurik ez

- **Erref:** EGB-036/025
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:34:35. **Bukatu:** 00:35:20

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

<p>Sorgin-kontuak entzuten ziren lehen, baina ez zieten kasu larregi egiten, neska laguntzera ilunpetan eta bakarrik joaten ziren arren. Gaur egungo gazteak espabilatuagoak omen dira.</p>

15. Antxoa txakur haundian

- **Erref:** EGB-036/028
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 00:38:10. **Bukatu:** 00:38:40

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

Eskolara joaten zenean gurasoek esaten zioten antxoa txakur haundian bazegoen ekartzeko. Txakur haundia:10 zentimo.

16. Elgoibarko euskarak ingurukoekin duen aldea

- **Erref:** EGB-036/034
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:46:20. **Bukatu:** 00:48:25

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Inguruko herriekin alderatuta Elgoibarren desberdin hitz egiten dela uste du. Elgoibartik Azkoitira eta Eibarrera aldea dago euskararen eta Bizkaira gehiago. Elgoibarko euskarak ingurukoekin alderatuz dituen aldeak. Tolosa-Andoain aldean euskara garbiagoa egiten dela uste du. Herritik herrira desberdin egin arren elkar ulertzen dugu.

17. Kotxeen inguruan lanean

- **Erref:** EGB-036/036
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:49:05. **Bukatu:** 00:51:05

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarrenen lantegiak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:

Bilbon egon zenean lanean kotxeentzat motor berriak egiten zituzten. Fiat kotxeentzat egiten ziren asko. Gidatzeko baimena ateratzeko aukera izan zuten, baina ez zekiten halako aldaketarik etor zitekeenik eta ez zuten aukera aprobe txatu. "Txitxarruan" lanean ibili zenean makina ugaritan ibili zen. Hori ona dela dio gehiago ikasten delako.

18. Elgoibar asko aldatuta garai batetik

- **Erref:** EGB-036/038
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:53:15. **Bukatu:** 00:54:40

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Aldaketak eta arazoak

Laburpena:

Gaur egun kalean bakarrik ezin dira utzi jolasten umeak errepideekin ariskua dutelako. Elgoibarko bariantea lehenengotarikoa izan zen. Hasierako errepidea nondik nora zihoan. San Bartolome kalean baserria zegoen [Pepei] eta ganaduak eta guzti izaten zituzten. Erreka garbia egoten zen eta bertan ere ibiltzen ziren jolasean. Askok aldatu da Elgoibar garai batetik.

19. Elgoibarko auzoetako euskararen alderik ez

- **Erref:** EGB-036/039
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:54:40. **Bukatu:** 00:57:00

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Elgoibarren auzo batetik bestera ez dagoela euskararen alderik uste du, nahiz baserriak Azkoitia aldera edo Markina aldera egon. Azkoitian desberdin hitz egiten dute, baina elkarri ondo ulertzeko moduan. Azkoitia alderakoa batuagoa omen da, ederragoa.

20. Euskara batua ulertu ezinda

- **Erref:** EGB-036/040
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:57:00. **Bukatu:** 00:58:35

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Euskara batuarekin arazo gehiago du ulermen aldetik. Ilobek euskaraz ikasten dute ikastolan eta berak ezin die lagundu sarri ez duelako euskara hori

ulertzen. Telebistako euskara ere hasieran gehiago kostatzen zitzaien ulertzea, baina gerora jarri egiten da. Gauza bera gertatzen da katalan, valentziar edo kanpoko dialektoekin ere.

21. Gazteek euskara batuaren eragina

- **Erref:** EGB-036/043
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:59:59. **Bukatu:** 01:02:34

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Nagusiek eta gazteek ez dutela berdin hitz egiten dio, gazteek batuaren eragina dutelako. Nagusiei zaila egiten zaie beste herri bateko euskara hartzea, baina gazteak hara bizitzera joanez gero berehala hartzen dute hango hizkera. Bizkaia izango dela euskara batuarekin gaizkien ibiliko dena uste du. Ikastoletan hizkuntzak irakasten dira eta hori ona da.

22. Guraso erdaldunak eta seme-alabak euskaraz

- **Erref:** EGB-036/044
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 01:02:34. **Bukatu:** 01:04:09

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Elgoibarren kanpoko asko dago eta seme-alabek euskara ikasi arren gurasoei zaila egiten zaie ikastea.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-08-16

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com